

ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Μνήμη τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν μεγάλων Ἱεραρχῶν
καί Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων,
Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου
καί Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου.

Σήμερα ἡ ἐκκλησία μας τιμᾷ μέ κάθε λαμπρότητα τήν μνήμη τριῶν ἐκ τῶν κορυφαίων Πατέρων τῆς. Τριῶν μεγίστων φωστήρων τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, ὅπως ἀναφέρεται στό ἀπολυτίκιο τῆς ἑορτῆς.

Ὁ Μέγας Βασίλειος γεννήθηκε στήν Νεοκαισάρεια τοῦ Πόντου τό 330, ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ἐπίσης τό 330 στήν Ἀριανζό τῆς Καππαδοκίας καί ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος στά μέσα τοῦ αἰῶνα στήν Ἀντιόχεια. Οἱ Ἅγιοι Βασίλειος καί Γρηγόριος ἦταν τέκνα Ἐπισκόπων. Ἐλαβαν πλούσια παιδεία στά μεγάλα μορφωτικά γιά τήν ἐποχή κέντρα, τήν Ἀθήνα, τήν Κωνσταντινούπολη, τήν Ἀλεξάνδρεια καί τήν Ἀντιόχεια. Θαύμαζαν τούς Ἀρχαίους Ἑλληνες ἐπιστήμονες καί ἔκαναν τήν γνώση τους κτῆμα δικό τους. Μελέτησαν τήν ἀρχαιοελληνική φιλοσοφία καί τήν χρησιμοποίησαν ὥστε νά πολεμήσουν κάθε ἀμφιβολία γιά ὑποβάθμιση τῆς περὶ Θεοῦ ἀντίληψης τῆς ἐκκλησίας. Μεγάλη καί ἡ συμβολή τῆς διδασκαλίας τους στήν ἀντιμετώπιση τῆς Τριαδολογικῆς - Χριστολογικῆς αἵρεσης τοῦ Ἀρειανισμοῦ.

Μετά τίς σπουδές τους δέν ἀναζήτησαν τήν κοσμική ἐξουσία καί τά ὑψηλά ἀξιώματα, κάτι πού τούς ἐξασφάλιζε ἡ πλούσια μόρφωσή τους, ἀλλά ἀποφάσισαν καί οἱ τρεῖς νά ἀκολουθήσουν τό δρόμο τοῦ μοναχισμοῦ. Χειροτονήθηκαν Ἐπίσκοποι, ὁ Βασίλειος Καισαρείας ἐνῶ ὁ Γρηγόριος καί ὁ Ἰωάννης Κωνσταντινούπολης. Τά ἔργα τους εἶναι διαχρονικά καί ἀποτελοῦν παρακαταθήκη ἕως σήμερα, θεωροῦνται δέ ὡς μεγάλοι παιδαγωγοί τόσο ἀπό τήν διδασκαλία τους ὅσο καί ἀπό τόν χριστιανικό τους βίο.

Σημαντική θέση στά ἔργα τους κατέχει τό ζήτημα τῆς εὐχαριστιακῆς ἀναφορᾶς τῆς ὑπαρξης τοῦ ἀνθρώπου στό θεό. Ἡ διδασκαλία τους ὅμως δέν μένει ἀπλά γραμμένη στά ἔργα τους ἀλλά γίνεται τρόπος ζωῆς τους. Ἐκαναν πράξη τά ὅσα δίδαξαν, ἡ ἀναφορά τῆς ὑπαρξης τους στό Θεό, ἐκφράζεται μέσα ἀπό τόν λόγο καί τό ἔργο τους. Σημαντική ὑπῆρξε καί ἡ φιλανθρωπική τους δράση. Ὁ Μέγας Βασίλειος ὀργάνωσε τήν κοινοβιακή μοναστική ζωή καί ἔκτισε τήν «Βασιλειάδα», ἕνα συγκρότημα εὐαγῶν ἰδρυμάτων.

Ἡ κοσμική ἐξουσία τῆς ἐποχῆς ἔβλεπε στήν διδασκαλία τῶν Τριῶν Πατέρων ἕναν ἐχθρό. Ὁ Μέγας Βασίλειος πολεμήθηκε ἀπό τόν ἀρειανόφρονα αὐτοκράτορα Οὐάλη. Τά λόγια τοῦ Ἁγίου ἦταν: καμία ὑποχώρηση ἢ παραχώρηση δέ χωρᾷ ὅταν τό κριτήριο εἶναι ἡ Ἀλήθεια.

Ὁ Γρηγόριος ἄν καί δέχτηκε μεγάλες ἐπιθέσεις ἀκόμα καί μέσα ἀπό τόν χώρο τῆς ἐκκλησίας, μέχρι καί ἀπόπειρα δολοφονίας ἔγινε ἀπέναντί του, δέν σταμάτησε μέχρι τό τέλος νά στηρίζει τήν ὀρθοδοξία. Ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος πέθανε στήν ἐξορία γιατί ἄσκησε κριτική στά κακῶς

κείμενα εκείνης της εποχής και ήρθε σέ άνοιχτή ρήξη μέ τήν αὐτοκράτειρα Θεανώ.

Οἱ τρεῖς Μεγάλοι Πατέρες μέσα ἀπό τόν βίο καί τό ἔργο τους προσφέρουν διαχρονικά τό πρότυπο ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἐκεῖνο τοῦ Ἁγίου. Ἡ γνώση ἦταν τό μέσο γιά τήν αὔξηση τῆς ἐμπειρίας τῆς ἀλήθειας μέ τή δύναμη τοῦ φωτισμοῦ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ὄχι ὁ σκοπός. Δέν προσκολλήθηκαν στήν γνώση ἀλλά τήν εἶδαν χρηστικά γιά τό καλό του ἀνθρώπου. Ὁ σκοπός τῆς παιδείας γιά τούς Πατέρες δέν περιορίζεται στήν γνώση ἀλλά εἶναι ἡ σωστική πορεία ἀπό τό κάτ' εἰκόνα στό κάθ' ὁμοίωση. Δέν εἶναι θεωρία ἀλλά πράξη. Δέν ὑπάρχει Ὁρθοδοξία στήν ζωή τοῦ ἀνθρώπου χωρίς Ὁρθοπραξία, ἡ θεωρία εἶναι κενή ἀξίας χωρίς τήν πράξη. Στήν ζωή τῶν τριῶν Πατέρων ἀλλά καί ὅλων των Ἁγίων τῆς ἐκκλησίας μας δέν ὑπῆρξε ποτέ διαχωρισμός μεταξύ θεωρίας καί πράξης.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός μέ τόν Λόγο του καί τήν σταυρική του Θυσία προσέφερε τήν μεγαλύτερη παιδαγωγία καθώς καί ὅλοι οἱ Ἅγιοι πού ἐντάχθηκαν στό Σῶμα τῆς Θριαμβεύουσας Ἐκκλησίας, μιμούμενοι τόν Θεάνθρωπο. Ἡ παιδεία ἀφορᾷ τήν καταξίωση τοῦ ἀνθρώπου στήν πορεία του πρός τήν θέωση.

Ἄς ἀναλογιστοῦμε ὅλοι μας τούς Τρεῖς Μεγάλους Πατέρες καί νά ξεκινήσουμε ἀπό σήμερα νά κάνουμε πράξη τά λόγια τοῦ κορυφαίου Ἀποστόλου Παύλου: «Μιμηταί μου γίνεσθε, καθώς καὶ γὰρ Χριστοῦ» (Α΄ Κορ. 11,1).

π.. Βασίλειος Ντίνος